1'13

ИНОВАЦИЈЕ у настави

часопис за савремену наставу

YU ISSN 0352-2334 UDC 370.8 Vol. 26

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Адреса редакције:
Учитељски факултет,
Београд, Краљице Наталије 43

www.uf.bg.ac.rs
E-mail: inovacije@uf.bg.ac.rs

Телефон: 011/3615-225 лок. 155
Факс: 011/2641-060

Претплате слати на текући рачун
бр. 840-1906666-26
позив на број
97 74105, са назнаком
„за часопис Иновације у настави“

Излази четири пута годишње.

Министарство за информације
Републике Србије
својим решењем број 85136/83
регистровало је часопис под редним
бројем 638 од 11. III 1983.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37

ИНОВАЦИЈЕ у настави: часопис за Савремену наставу / главни уредник Ивица Радовановић; одговорни уредник Биљана Требјешанин. - Год. 1, бр. 1 (11 март 1983) - . - Београд (Краљице Наталије 43): Учитељски факултет, 1983 - (Београд : Штампарија Академија). - 24 цм

Тромесечно.
ISSN 0352-2334 = Иновације у настави
COBISS.SR-ID 4289026

1’13

ИНОВАЦИЈЕ у настави

часопис за савремену наставу

YU ISSN 0352-2334 UDC 370.8 Vol. 26

Издавач: Учитељски факултет, Београд

Редакција:
др Ивица Радовановић, главни уредник
Учитељски факултет, Београд
др Биљана Требјешанин, одговорни уредник
Учитељски факултет, Београд
др Недељко Трнавац
Филозофски факултет, Београд
dr Zdzislawa Zaclona
Универзитет у Новом Сончу, Пољска
др Радмила Николић
Учитељски факултет, Ужице
др Мирослава Ристић
Учитељски факултет, Београд
др Зорана Опачић
Учитељски факултет, Београд
др Ана Вујовић
Учитељски факултет, Београд
др Вера Радовић
Учитељски факултет, Београд

Уредници тематског блока:
др Ана Вујовић
Учитељски факултет, Београд
Annemarie Dinvaut, PhD
University of Avignon and Pays de Vaucluse, France
Cecilia Condei, PhD
University of Craiova, Romania

Секретар редакције: Невена Буђевац
Лектор и коректор: Владимир Вукомановић
Преводилац: Марина Цветковић
Дизајн насловне стране: Драгана Лацмановић
Техничко уређење: Зоран Тошић
Штампа: АКАДЕМИЈА, Београд

Иновације у настави налазе се на листи научних публикација Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у категорији М52

САДРЖАЈ

ТЕМА БРОЈА: *ИНОВАЦИЈЕ У НАСТАВИ И УЧЕЊЕ СТРАНОГ ЈЕЗИКА НА РАНОМ УЗРАСТУ*

	ПРЕДГОВОР	5
др Ксенија Кончаревић, Јелена Валерјевна Недић	*Црквенословенски језик на раном узрасту као компонента формирања ученичког етнокултурног идентитета (организационо-концепцијски и курикуларни аспекти)*	7
др Цецилија Кондеи	*Аспекти невербалне комуникације у уџбеницима француског језика за основну школу*	18
др Ана Вујовић	*Илустрације у уџбеницима француског језика у првом циклусу основног образовања (неки културолошки и социолошки моменти)*	27
Наташа Јанковић, Марина Цветковић	*Иновативни приступи и дидактичка средства у настави енглеског језика на раном узрасту*	35
мр Јовица Микић	*Употреба речника у настави страног језика на раном узрасту*	46
Данијела Љубојевић	*Индивидуализација у настави страног језика на раном узрасту*	54
Вера Савић, Џоан Канг Шин	*Употреба прича за контекстуализацију наставе енглеског језика на млађем узрасту у Србији*	62
Даница Јеротијевић	*Примена Кејганових „структура“ при учењу изговора страног језика*	84
мр Маријана Матић	*Побољшање вештине говорења на енглеском као страном језику код ученика на млађем школском узрасту*	97
мр Љиљана Ђурић	*Рано школско учење страних језика у Србији: политика вишејезичности или English only?*	104
мр Јован Миљковић, Марија Мркшић	*Усавршавање наставника у образовној политици у Србији*	117
др Ивана Милановић, др Снежана Радисављевић Јанић, Милан Пашић	*Теоријско-концептуална основа и ефекти примене обавезног изборног предмета Физичко васпитање – изабрани спорт у основној школи*	128
Маја Игњачевић	*Утицај референци из популарне културе на учење и разумевање у настави музичке културе*	137
мр Јелена Брајовић	*Уџбеник Quoi de neuf?, савремени француски уџбеници и „педагогија пројекта“*	147
мр Маја Петаков Вуцеља	*Улога тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања у превенцији насиља у основној школи*	155
Јасна Видић	*Француско-српски – српско-француски речник за основну школу (приказ књиге)*	163
др Мирослава Ристић	*Корисне веб локације*	165

CONTENTS

THE TOPIC OF THE ISSUE: *INNOVATIONS IN TEACHING AND LEARNING A FOREIGN LANGUAGE AT EARLY AGE*

	PREFICE	5
Ksenija Končarević, PhD Jelena Valerjevna Nedić	*Church-Slavonic Language at Early Age as a Component Forming Student's Ethno-Cultural Identity (organsational-conept and curricular aspects)*	7
Cecilia Condei, PhD	*Aspects de la communication non-verbale dans les manuels de FLE pour le primaire*	18
Ana Vujović, PhD	*Illustrations in Course books of French in the first Cycle of Primary School Education (some cultural and sociological moments)*	27
Nataša Janković, Marina Cvetković	*Innovative Approaches and Didactical Devices in Teaching English to Young Learners*	35
Jovica Mikić, MA	*Using a Dictionary in Teaching and Learning a Foreign Language at Early Age*	46
Danijela Ljubojević	*Individualisation in Teaching and Learning a Foreign Language at an Early Age*	54
Vera Savić, Joan Kang Shin	*Contextualising Language Learning through Stories in Serbia*	62
Danica Jerotijević	*Implementing Kagan's Structures in Teaching Pronunciation to Young EFL Learners*	84
Marijana Matić, MA	*Improving Young Learners' Speaking Skills in EFL*	97
Ljiljana Djurić, MA	*Early Foreign Language School Learning in Serbia: Policy of Multilinguism or English only?*	104
Jovan Miljković, MA Marija Mrkšić	*In-Service in Educational Policy of Serbia*	117
Ivana Milanović, PhD Snežana Radisavljević Janić, PhD Milan Pašić	*Theoretical-Conceptual Basis and Effects of Application Compulsory Optional Subject Physical Education – Chosen Subject in a Primary School*	128
Maja Ignjačević	*YInfluence of Popular Culture References on Learning and Understanding Musical Culture*	137
Jelena Brajovic, MA	*Course book Quoi de neuf?, Contemporary French Course Books and "Project Pedagogy"*	147
Maja Petakov Vucelja, MA	*The Role of the Team for Preventing Children from Violence, Neglecting and Prevention of Violence in a Primary School*	155
Jasna Vidic	*French-Serbian-Serbian-French Dictionary for the Primary School (review of the book)*	163
Miroslava Ristić, PhD	*Useful web sites*	165

ПРЕДГОВОР

Последњих година у методици наставе страног језика својом актуелношћу и иновативношћу посебно се истиче област наставе и учења страног језика на раном узрасту. У оквиру националног научног пројекта *Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања,* Учитељски факултет у Београду бави се истраживањима међу којима су и она везана за ову област. Стога је редакција часописа *Иновације у настави* сматрала да би било потребно један број посветити управо овој теми, а да би истраживања требало да се односе на квалитет наставних програма, садржаја, материјала и средстава за наставу, као и на различите теоријске и практичне методичке аспекте наставе страног језика на раном узрасту. Имајући у виду основне идеје часописа и тему научног пројекта – иновативност и предлагање нових решења у циљу унапређења квалитета основног образовања – желели смо да прилози бар донекле осветле овај проблем из новог и другачијег угла и тиме допринесу осавремењивању и побољшању наставе.

Настојећи да овој сложеној теми приступимо што студиозније, свесни да је то веома тешко учинити кроз неколико радова, изабрали смо прилоге који пружају бар делимичну слику о неким занимљивим питањима везаним за ову област и, надамо се, постављају нова питања и отварају нове расправе. Настојали смо да се кроз речи аутора ових прилога чује мишљење еминентних страних стручњака из различитих средина, а да искуства у њима изнесена буду таква да се могу применити у методици наставе било ког страног језика.

Први прилог представља искуства у настави црквенословенског језика у нижим разредима основне школе у Руској Федерацији и први пут говори о могућности и смислу наставе црквенословенског као сасвим новог и неуобичајеног језика на овом узрасту код нас. Наредна три прилога односе се на анализу уџбеника и дидактичких средстава која се користе у настави разних страних језика на млађем узрасту, а посебно се баве аспектима невербалне комуникације и мотивационо-васпитном улогом илустрација у уџбеницима француског језика (штампаним у Румунији, Француској и код нас), као и иновативним приступима у коришћењу дидактичких средстава у настави енглеског језика на раном узрасту. Пети прилог говори о потреби систематског коришћења речника страног језика као често занемариваној, али веома значајној стратегији у учењу страних језика почев од раног узраста.

Наредних неколико прилога бави се актуелним проблемима наставе страног језика на раном узрасту: дефинисањем појма индивидуализације и њеним предностима; ефикасношћу употребе приче за контекстуализацију наставе енглеског језика; применама Кејганових структура при учењу изговора страног језика и побољшањем вештине говорења на енглеском као страном језику. Радови представљају резултате истраживања аутора, као и бројне примере из праксе, а дају и конкретне предлоге наставних активности.

Последњи прилог у овом тематском броју посвећен је актуелним и значајним питањима језичке политике, односно политике вишејезичности код нас. Уз анализирање диксрепанција које се јављају између декларативне и стварне језичке образовне политике и утврђивање последица таквог стања, у раду се настоји пружити критичко виђење деловања доносилаца одлука у различитим фазама утврђивања и спровођења политике вишејезичности у образовању.

Редакција часописа *Иновације у настави* настојаће и убудуће да се бави актуелним питањима везаним за наставу свих предмета, па тако и страних језика. Надамо се да ће бити још тематских бројева или посебних издања посвећених настави страних језика и повезаности са другим наставним предметима.

проф. др Ана Вујовић

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 7–17 UDC 811.163.1'282
27-282

др Ксенија Кончаревић, Јелена Валерјевна Недић

Православни богословски факултет, Београд

Црквенословенски језик на раном узрасту као компонента формирања ученичког етнокултурног идентитета (организационо-концепцијски и курикуларни аспекти)

Резиме: *У овом раду ћемо, методом нормативних прегледа и уз коришћење техникe компаративне анализе, размотрити релевантна обележја курикулума по којима се изводи настава црквенословенског језика (укључујући и канонски, тзв. старословенски период) у нижим разредима основне школе у иностранству (Руска Федерација), као и одговарајућих нормативних докумената који предочавају организационо-концепцијску основу наставе. Ово истраживање, поред фундаменталне (ширење хоризоната постојећих научних сазнања у глотодидактици), може имати и апликативну вредност (оптимизација делатности на састављању одговарајућих нормативних докумената, уџбеника и приручника у српској средини).*

Кључне речи*: методика наставе страних језика, настава црквенословенског језика, млађи школски узраст.*

Summary

In this paper, we shall discuss relevant features of the curriculum according to which course of Church-Slavonic Language is performed (including the canonical, so-called Old-Slavonic period) in lower grades abroad (Russian Federation) and relevant normative documents which predict organisational-conceptual basis for teaching using the method of normative reviews and using the techniques of comparative analysis. This research, apart from fundamental value (widening horizons of the existing scientific recognition in gloto-didactics), can have applicative value (optimisation of actions at composing suitable normative documents, course books, textbooks in Serbian surrounding).

Key words*: methodology of foreign language teaching, teaching Church-Slavonic Language, lower school age.*

UDC 81'221(=133.1) Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 18–26

Cecilia Condei, PhD

Université de Craiova, Roumanie

Aspects de la communication non-verbale dans les manuels de FLE pour le primaire

Résumé *: Le cadre de notre contribution concerne surtout les échanges présentés dans les manuels de Fle pour un public d'enfants âgés de 8 à 10 ans, ce qui couvre, en Roumanie, le primaire. Nous insisterons sur les expressions corporelles et sur les relations interpersonnelles, telles qu'elles apparaissent dans les interactions des personnages/personnes prenant en compte les pratiques langagières accompagnées par des gestes ou les simples dessins, photos, photographies. Deux dimensions sont à distinguer : horizontale, avec les valeurs distance/familiarité et verticale, basée sur le système de places. Par « expression corporelle », concept-pivot de cette étude, nous entendons avec E. Goffman la gesticulation relativement consciente réalisée avec le corps en vue de mieux expliciter le sens, point de départ auquel s'associe la théorie de Catherine Kerbrat-Orecchioni.*

Mots-clés *: expression corporelle, familiriatèmes, relation horizontale, relation verticale*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 27–34 UDC 75.056
81'243=133.1

др Ана Вујовић

Учитељски факултет, Београд

Илустрације у уџбеницима француског језика у првом циклусу основног образовања

(неки културолошки и социолошки моменти)

***Резиме**: Мотивациона и васпитна улога илустрација нарочито је велика на млађим узрастима, а данас је актуелна више него раније јер су деца у свакодневном животу изложена разноврсним визуелним средствима комуникације са богатим садржајем и изразитом динамиком. Описујући и поредећи илустрације у нашим и француским уџбеницима француског језика за први циклус основног образовања (за децу до једанаест година), желели смо да истражимо два основна аспекта: да ли и како илустрације садрже елементе француске културе и на који начин и у каквом бројчаном односу су на њима приказани женски и мушки ликови. И поред очигледних напора да се у наше уџбенике унесу новине, и даље су француски уџбеници далеко савременији. Они су више у целини прожети француском културом као културом високо развијене мултикултурне средине, главни ликови у њима су инспирисани познатим јунацима француске књижевности за децу. У француским уџбеницима женски ликови су чак бројнији, а приказане активности покушавају да сугеришу жељену равноправност између полова, док су у нашим уџбеницима и даље бројнији мушки ликови и присутна подела на занимљивије и боље плаћене „мушке" активности (често изван куће) и мање занимљиве и мање плаћене „женске" активности (чешће у кући).*

***Кључне речи**: илустрације, француска култура, родна равноправност.*

Summary

Motivational and pedagogical role of illustrations is particularly significant at early age, and today it is more actual than ever, because children are, in everyday life exposed to various visual means of communication with rich contents and strong dynamics. Describing and comparing illustrations in our and French course books for the first cycle of primary school education, (for children up to the age of 11), we wanted to research two basic aspects: do the illustrations include elements of French culture and in which aspect, as well as in which way and in which extent they include female and male figures. Nevertheless, there are evident efforts to include innovations into our course books, but French course books are far more up-to-date. They are more, on the whole, interwoven with French culture as culture of highly developed multi-cultural environment, main characters are inspired by famous heroes of French literature for children. In French course books, female characters are even more present and shown activities aim at suggesting desired equality between the two sexes, whereas in our course books, there are more male characters and division to better paid "male" activities (often outside home) and less interesting and less paid "female" activities (more often at home).

***Key words**: illustrations, French culture, gender equality.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 35–45 UDC 371.3:81'243(=111)
371.64/.69

Наташа Јанковић, Марина Цветковић

Учитељски факултет, Београд

Иновативни приступи и дидактичка средства у настави енглеског језика на раном узрасту

***Резиме**: Настава страног језика на раном узрасту изискује примену специфичних метода и приступа, као и облика наставног рада. Да би процес развијања језичких знања и вештина код деце раног узраста био успешан, он треба што више да наликује природном процесу усвајања матерњег језика. Интегрисање садржаја из различитих предмета и области знања учиниће учење страног језика ефикаснијим и сврсисходнијим. Осим уџбеника, као основног наставног средства, за учење страног језика на раном узрасту од непроцењивог значаја су додатна дидактичка средства и игре, који битно утичу на динамику рада у учионици, а самим тим и на одржавање дечје пажње. Посебну погодност за наставу енглеског језика представља мноштво материјала доступних деци и изван школског контекста, а који одлично могу да послуже у дидактичке сврхе. Циљ овог рада је да укаже на важност разноликих облика интеракције и дидактичких материјала као подлоге за примену холистичког приступа у настави енглеског језика.*

***Кључне речи**: рани узраст, обједињавање садржаја, облици наставног рада, наставни материјали, дидактичка средства.*

Summary

Teaching a foreign language at an early age requires the use of specific methods and approaches, as well as forms of teaching. The purpose of successful developing language knowledge of early age children should be very similar to the natural process of adopting mother tongue. Integrating contents from many subjects and fields of knowledge will make learning a foreign language more efficient and purposeful. Apart from the course book, as the basic teaching device, additional didactical devices and games are of a great importance for learning a foreign language at an early age, because they significantly influence the class dynamics and consequently the attention span of children. Special advantage for teaching and learning material is represented by various materials available for children outside the school context, and which could serve the didactical means. The aim of this paper is to point at various forms of interaction and didactical materials as the basis for application of holistic approach to teaching English.

***Key words**: early age, integrating contents, forms of teaching, teaching materials, didactical devices.*

UDC 81'374.3 Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 46–53

мр Јовица Микић

ОШ „Владислав Рибникар" Београд

Употреба речника у настави страног језика на раном узрасту

***Резиме**: Тема овог рада је коришћење речника као једна од важних стратегија у учењу страних језика, а истраживање је спроведено да би се утврдило у којој мери су ученици 4. разреда основне школе способни да проналазе речи у једнојезичним француским речницима. Пошли смо од претпоставке да је на тако раном узрасту претраживање речника сложена и захтевна операција, али да циљане активности могу да допринесу делотворнијем раду са њим. Наведене претпоставке проверили смо у пет одељења ОШ „Владислав Рибникар" у Београду тако што смо извршили тестирање пре и после краткотрајне обуке. Добијени резултати показују да ученици брже проналазе речи ако имају прилике да на часовима раде са речницима и да, осим тога, траже речи према месту слова у алфабету. Будући да тражење речи представља предуслов за ефикасно коришћење било ког речника, сматрамо да би систематски развој ове вештине требало започети већ на раном узрасту, и то у настави свих страних језика.*

***Кључне речи**: страни језици, рани узраст, употреба речника, претраживање речи, педагошки поступак.*

Summary

The subject of this paper is using a dictionary as one of the significant strategies in learning a foreign language, and the research has been done in order to determine in which extent the fourth graders of the primary school are capable of finding words in monolingual French sentences. We started from the assumption that, at an early age, looking up for words in a dictionary is a demanding and complex operation, and that aimed activities can contribute to more purposeful work with it. Stated assumptions were checked in five classes of the primary school "Vladislav Ribnikar"in Belgrade, and we did testing before and after a brief training. Given results prove that students find words faster if they have opportunities to work with dictionaries in classes and to, apart from it, search for words according to the place in the alphabet. Searching for words represents a pre-condition for efficient using of any dictionary; our opinion is that systematically development of this skill should be started at an early age, particularly at learning and teaching a foreign language at an early age.

***Key words**: foreign language, early age, using a dictionary, searching for words, pedagogical approach.*

UDC 371.311.1 Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 54–61

Данијела Љубојевић

ОШ „Коста Абрашевић“ Београд
ОШ „Мирослав Антић“ Београд

Индивидуализација у настави страног језика на раном узрасту

***Резиме**: Индивидуализација није нов појам у педагогији, али представља новину у наставној пракси. Терминолошки се често поистовећује са индивидуалним обликом рада и индивидуалним образовним планом иако то није исто. Циљ овог рада је да дефинише појам индивидуализације и да пружи одговоре на питања шта је то индивидуални рад и зашто то није исто што и индивидуализација, које су предности диференцијације и на који начин се поштују и прате индивидуалне карактеристике сваког ученика, која је разлика између ИОП-а и индивидуализације. Поред дефинисања појмова, у овом раду се представљају примери из праксе у настави енглеског језика – на који начин је могуће спроводити индивидуализацију у млађим разредима основне школе. Неке од идеја укључују прилагођавање садржаја, техника, активности, пружању додатне подршке у учењу, као и давање диференцираних задатака (наставних листића).*

***Кључне речи**: индивидуализација/ диференцијација, индивидуални облик рада, индивидуални образовни план, прилагођавање садржаја/ техника/ активности, индивидуалне карактеристике ученика, додатна подршка у учењу.*

Summary

Although individualization is not a new pedagogical concept, it is still a new approach in language instruction. It is usually misunderstood for a T-S interaction pattern (individual work) and for Individual Education Plan. The aim of this paper is to define individualization and to explain the meaning of individual work, the reason why it is not the same as individualization, the advantages of differentiated instruction, the way how to observe every student's characteristics, and the difference between IEP and individualization. Besides defining concepts, the aim of this article is also to provide examples from the classroom how to implement individualization with young language learners. Some of the ideas are adapting methods/content/techniques/activities and providing additional support in learning and differentiated tasks/handouts.

***Key words**: individualization, differentiated instruction, individual interaction pattern, individual education plan, adapting methods/content/techniques/activities, individual student characteristics, additional support in learning.*

UDC 371.214:82-32(=111) Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 62– 83

Vera Savić

Faculty of Education in Jagodina, University of Kragujevac, Serbia

Joan Kang Shin

Education Department, University of Maryland, Baltimore County, USA

Contextualising Language Learning through Stories in Serbia

***Summary**: Although pedagogical theory strongly supports the use of stories in teaching languages to children, stories are absent from the core EFL primary curriculum in Serbia. Moreover, EFL course books used in teaching young learners in Serbia do not include (authentic) stories on a regular basis. What are the possibilities of integrating authentic stories into the primary EFL curriculum? The paper aims to give the grounds for this innovative approach to teaching English in a young learner classroom. First, we give the rationale for using stories with young learners and study the potential of stories for providing the meaningful context for presenting and practising English; then we explore the ways of contextualising language (vocabulary, grammar, pronunciation, functions, subject content) by choosing appropriate stories and applying the storytelling techniques and activities that foster both linguistic and social and cognitive development of young learners, while providing fun and enjoyment. Finally, we offer a comprehensive analysis of contextualised language in four authentic storybooks and provide a variety of accompanying activities for each of four young learner primary grades, ready to be used in storytelling sessions. We conclude that the main value of stories in TEFL is in providing conditions similar to mother tongue acquisition, in which stories already play a significant role in Serbian primary curriculum.*

***Key words**: TEYL, young learners, primary English curriculum in Serbia, authentic stories, contextualisation.*

UDC 81'111
81'342.2 Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 84– 96

Danica Jerotijević

FILUM, Kragujevac

Implementing Kagan's Structures in Teaching Pronunciation to Young EFL Learners

Summary: *The aim of the present paper is to explore the benefits or shortcomings of the incorporation of Kagan's cooperative structures in teaching basic English pronunciation skills to young Serbian EFL learners. Seeking to test the applicability of Kagan's structures on teaching pronunciation at an elementary level of EFL learning, we conducted an experiment consisting of two parts. The total of 24 participants (mean age = 10.5) attending a private school English lessons for three years were divided into an experimental and a control group. The experiment comprised a pre-test before and a post-test after a one month long implementation of Kagan's structures for teaching pronunciation during the 60-minute classes two times a week with the experimental group only. The control group received traditional group work pronunciation training. To measure whether the implementation of Kagan's approach had any influence on perception and production accuracy, both groups were tested for phoneme discrimination and pronunciation of the target language sounds. The results demonstrated significant benefits of Kagan's structures application.*

Key words: *EFL, Kagan's structures, Cooperative Learning, pronunciation.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 97–104 UDC 371.3::81'243(=111)

Marijana Matić

FILUM, Kragujevac

Improving Young Learners' Speaking Skills in EFL

***Abstract**: The paper deals with the methodological aspects of teaching English as a foreign language at an early age in Serbia. The research included 95 pupils aged 8-13 who were instructed in English in order to take Cambridge University YLE tests at the British Council in Belgrade in the period from 2010 to 2012. The development of their speaking skills: the development of independent use of stretches of language, fluency and the competent use of a range of grammar and vocabulary patterns were observed in the course of the pupils' preparation to take the Cambridge University YLE tests. It is noted that the visual prompts, contextualization, question type and relevant topics, all part of the test types, served as a good basis for the development and improvement of speaking skills in young learners which led to their more independent use of EFL.*

***Key words**: young learners, speaking, Cambridge University YLE tests, EFL.*

UDC 37.014:811.111
81'246.3

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 104–116

мр Љиљана Ђурић

Филолошки факултет, Београд

Рано школско учење страних језика у Србији: политика вишејезичности или English only?

***Резиме**: Увођење раног учења страних језика као обавезног наставног предмета за целокупну основношколску популацију 2003. године – значајна новина у језичкој образовној политици – било је мотивисано тежњом да се у школству Републике Србије настави са неговањем вишејезичности, уз прилагођавање савременим цивилизацијским потребама. И касније мере, као што је увођење другог страног језика у основне школе као обавезног изборног предмета, ишле су, наизглед, у истом смеру. Веома сведен фонд часова који је том наставном предмету додељен довео је, међутим, до неравноправности између првог језика (скоро увек је ту улогу имао енглески) и оног другог (италијанског, немачког, руског, француског или шпанског), тј. до имплицитне промене политичке оријентације, чије се имликације у скорој будућности могу очекивати на вишим нивоима образовања и у целом друштву. Анализирајући дискрепанције које се јављају између декларативне и стварне језичке образовне политике (схваћене као да је део јавне политике, чији је „друштвени, културни и геополитички контекст", како тврди Франсоа Грен, а истовремено и „њен производ") и утврђујући последице такво стања (оне које се већ могу уочити, као и оне с којима ћемо се тек сусрести), циљ рада је да пружи критичко виђење деловања доносилаца одлука у различитим фазама утврђивања и спровођења политике вишејезичности у образовању.*

***Кључне речи:** јавна политика Србије, иновација у језичкој образовној политици, рамп школско учење страних језика, модел вишејезичности, модел English only.*

Summary

Introducing early learning a foreign language as a compulsory school subject for the whole primary-school population in 2003, and it was a significant innovation in language educational policy, was motivated by the tendency to continue multilinguism in the school system of the Republic of Serbia, adjusting to contemporary civilisation needs. Measures occurring later on, such as introducing the second foreign language in primary schools as a compulsory optional subject had the same effect. Definite number of classes led to inequality between languages (almost always English was in advance) and the second one (Italian, German, Russian, French or Spanish), i.e. the implicate implication of political situation, and these implications will soon be shown at higher level of education and in the whole society. Analysing discrepancies which occur between declarative and real language educational policy (understood that a part of public policy which "social, cultural and geo-political context", as Fransoa Gren says, is at the same time "its product") and determining consequences of such state (those which can be observed, and those we are going to face), the aim of the paper is to offer critical view of actions of decision makers in different phases of determining and maintaining policy of multilinguism in education.

***Key words**: public policy of Serbia, innovations in language educational policy, ramp school leaning of foreign languages, model of multilinguism model English only.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 117–127 UDC 37.014.5

мр Јован Миљковић, Марија Мркшић

Филозофски факултет, Београд

Усавршавање наставника у образовној политици у Србији

***Резиме**: На декларативном нивоу стручно усавршавање наставника је камен темељац свеобухватне образовне политике Републике Србије, без којег се не може замислити спровођење ниједне од појединачних образовних политика (као што су нпр. политика инклузивног образовања, образовања одраслих и сл.). ИНСЕТ-ом, као приоритетним подручјем, бавила се држава кроз интензивну законодавну активност током протеклих дванаест година. Те промене нису биле конзистентне и нису се увек кретале у истом правцу. Као последица таквих лутања јавила се потреба за истраживањем које би се бавило степеном спровођења (реализације) формулисане образовне политике стручног усавршавања наставника. Ова образовна политика предвиђа обавезност стручног усавршавања наставника под претњом губитка наставничке лиценце, нуди могућност напредовања наставника у професији, одређује јединицу локалне самоуправе као инстанцу одговорну за финансирање ИНСЕТ-а, као и начине регулисања понуде образовних програма стручног усавршавања. Како спровођење политике обавезног стручног усавршавања наставника изгледа у пракси, као и могуће разлоге за такво стање, покушали смо да представимо овим радом.*

***Кључне речи**: ИНСЕТ, образовна реформа, образовне политике.*

Summary

At the declarative level, in-service of teachers is a cornerstone of the whole educational policy of the Republic of Serbia, and without it, there is no managing of any of single educational policies (such as policy of inclusive education, adult education, etc.). INSET, as the priority area, was the concern of the state through intensive legislative activates in recent twelve years. Those changes were not coexistent and did not go in the same direction. As the consequence of such searching, there was the need for the research which would deal with the degree of managing (realisation) of the formulated educational policy of in-service of teachers. This educational policy predicts compulsory in-service of teachers with warning of losing the teacher's licence, and it offers possibilities for teacher's professional development, determines the unit of local management as an instance responsible for financing INSET, as well as measures of regulating offers of educational programmes of professional development. The policy of managing policy of compulsory professional development in praxis and possible reasons for this state are presented in this paper.

***Key words**: INSET, educational reform, educational policy.*

UDC 371.214:796.19 Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 128–136

др Ивана Милановић, др Снежана Радисављевић Јанић

Факултет спорта и физичког васпитања, Београд

Милан Пашић

ОШ „Иво Андрић“, Београд

Теоријско-концептуална основа и ефекти примене обавезног изборног предмета Физичко васпитање – изабрани спорт у основној школи

***Резиме**: Физичко васпитање као важна компонента квалитетног образовања и васпитања треба да допринесе остварењу пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног, моралног и физичког развоја сваког детета и ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима. Увођење предмета Физичко васпитање – изабрани спорт у план за основну школу може се посматрати као одговор на потребу деце за самоактуелизацијом и физичком активношћу која афирмише појединца. Различита реализација овог предмета по питању организације и квалитета наставе опре-делила је и циљ овог рада, који је био да се на основу мишљења наставника физичког васпитања сагледају ефекти примене обавезно-изборног предмета Физичко васпитање – изабрани спорт у основним школама у Београду. Истраживањем је обухваћено 113 наставника физичког васпитања из 51 школе са уже територије Београда. Добијени резултати указују да наставници кроз наставу овог предмета делимично запостављају индивидуалне спортове у односу на колективне. Мали је број школа у којима ученици имају могућност да бирају нове спортове, који већ нису садржај програма предмета Физичко васпитање, чиме се доводи у питање слободан избор спорта према интересовањима ученика. Најчешћи организациони проблеми у реализацији предмета Физичко васпитање – изабрани спорт уочени од стране наставника односе се на недостатак потребних просторних услова и проблем организовања заједничке наставе када су оба пола ученика на једном часу, а изабрали су различите спортове. Наставници физичког васпитања су углавном задовољни дисциплином, позитивним ставом и мотивисаношћу ученика током наставе предмета Физичко васпитање – изабрани спорт, али ограничени су условима које имају у школи, не показују инвентивност нити желју да се озбиљније посвете унапређењу реализације наставе. Уколико се у будућности не изнађу решења за унапређење квалитета услова за реализацију предмета Физичко васпитање – изабрани спорт у свим школама – а које би омогућило да се у одређеном степену поштују интересовања ученика за одређене спортове, да се побољшају услови у којима се реализује настава и повећа недељни фонд часова – било би ефикасније Физичко васпитање – изабрани спорт вратити у оквире предмета Физичко васпитање као трећи час.*

***Кључне речи**: физичко васпитање, изабрани спорт, наставници физичког васпитања, ефекти изборне наставе.*

Summary

Physical education as an important component of quality education and pedagogical work should contribute to realisation of complete intellectual, emotional, social, and moral and physical education of each child and student in accordance with his/her age, developmental needs and interests. Introducing the subject Physical Education – the chosen subject into the curriculum, can be observed as a reply on the need of children for self-actualisation and physical activities which affirm an individual. Different realisation of this subject, according to organisation and teaching quality, determined the aim of his paper which was, according to the opinion of teachers of Physical education to observe effects of application of compulsory-optional subject Physical Education in primary schools in Belgrade. The research included 113 teachers of physical education from 51 schools from the central area of Belgrade. Given results show that teachers through teaching of this subject partially neglect individual sports in comparison to the collective ones. There is a small number of school in which students can choose new sports, which are not included in the subject Physical Education, and free choice of sport, according to interests of students, is in question. The most frequent organisational problems in realisation of the subject Physical Education – the chosen sport, are observed by the teachers and they refer to insufficient areas and rooms and the problem of organising mutual classes when both boys and girls are present and when they participate in different sports. Teachers of Physical Education are mostly satisfied with discipline, positive attitude and motivation of students during classes Physical Education – chosen sport, but they are blocked by conditions they have at school, and they do not show inventiveness, nor desire to improve teaching seriously. In the future, if we do not find solutions for improvement quality for realisation the subject Physical Education – optional subject in all schools – which would enable in certain extent to obey interests of students for certain sports, to improve conditions in which teaching is realised and to enlarge the week number of classes – it would be more efficient that Physical Education- chosen sport would be returned in the frames of the subject Physical Education as the third class.

***Key words**: physical education, chosen sport, teachers of physical education, effects of chosen classes.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 137–146 UDC 371.39
316.75

Маја Игњачевић

Учитељски факултет, Београд

Утицај референци из популарне културе на учење и разумевање у настави музичке културе

***Резиме**: Циљ овог истраживања био је да се испита у којој мери реферирање на појмове и феномене из масовне културе у настави повећава мотивисаност, пажњу и ангажман ученика гимназије, који би водили ка бољем разумевању одређених појмова у настави музичке културе. У истраживању је примењен експеримент са претестом и ретестом на узорку од укупно 54 ученика у два одељења другог разреда Прве београдске гимназије. Анализа добијених података показала је да постоји статистички значајна разлика између испитаника двеју група како у укупном постигнућу на ретесту, тако и у одговорима на неколико питања – веће постигнуће показали су испитаници експерименталне у односу на контролну групу. Такође, утврђено је постојање статистички значајне разлике у задовољству одржаним часом у корист експерименталне групе, те је закључено да треба наставити са истраживањима о ефектима оваквог начина рада, са циљем да се обогати наставни процес и унапреди ученичка мотивација.*

***Кључне речи**: методика општег музичког образовања, ученичка мотивација, музичка култура, популарна култура.*

Summary

The aim of this paper was to research in which extent referring to terms and phenomena from mass culture in teaching improves motivation, attention to engagement of high school students which would lead to better understanding of some terms in teaching Music Culture. In the research, we applied the experiment with pre-test and re-test at the sample of 54 students in the two classes of the second grade of the First Belgrade High School. The analysis of the given data show that the there is statistically important difference between the interviewees of the two groups as well as in the whole achievement in the retest, as well as replies to some questions – better achievement was shown by interviewees of the experimental group in comparison to the control group. Also, it was determined that there is statistically important difference in satisfaction with the performed class in advance of the experimental group, so it was concluded that research should be continued with the research about the effects of this type of work with the aim of improving the teach process and to improve students' motivation.

***Key words**: methodology of general musical education, students' motivation, Music culture, popular culture.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 147–154 UDC 371.671
371.64/.69(=133.1)

мр Јелена Брајовић

Филолошки факултет, Београд

Уџбеник Quoi de neuf?, савремени француски уџбеници и „педагогија пројекта“

Резиме: *Овај рад има за циљ да представи најновији уџбеник француског језика као страног који су писали домаћи аутори, као и да га упореди са савременим француским уџбеницима намењеним средњем и вишем нивоу језичке компетенције ученика. У уџбенику Quoi de neuf? уочавају се одлике комуникативног приступа настави страног језика, али и техника пројекта, карактеристична за француске уџбенике који се позивају на актуелни акциони приступ. Ова техника, коју француски дидактичари сматрају веома подстицајном, доприноси развијању и општих и језичко-комуникативних компетенција ученика. Систематизацијом њених варијанти у посматраном уџбенику, указујемо и на разлику између сложеног задатка (пројекта) и једноставног (комуникативног) задатка, на потребу развијања одговарајућих стратегија, као и на пожељну динамику и интеракције које поступак пројекта подстиче.*

Кључне речи: *француски као страни језик, савремени уџбеници, комуникативни приступ, акциони приступ, пројекат.*

Summary

This paper has the aim of presenting the latest course book of French as a foreign one, written by domestic authors and to compare it with contemporary French course books aimed at high and higher level of language competence of students. In the course book Quoi de neuf ? There are characteristics of communicative approach to teaching a foreign language, but as well the project technique, characteristic for French course books which represent the actual action approach. This technique, which French didacticians consider to be very encouraging, contributes to developing both general and language-communicative competencies of students. Systematisation of its varieties in the observed course book, we point at the difference between a complex task (project) and simple (communicative) task, at the need for developing certain strategies and the desired dynamics and interaction which the approach of the project encourages.

Key words: *French as a foreign language, contemporary course books, communicative approach, action approach, project.*

Иновације у настави, XXVI, 2013/1, стр. 155–162 UDC 37.032
159.923.5

мр Маја Петаков Вуцеља

ОШ „Жарко Зрењанин“, Нови Сад

Улоīа тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања у ūревенцији насиља у основној школи

***Резиме**: Решавање конфликата насилним ūутем ūостало је наша свакодневица. Нажалост, овакав начин реаīовања ūочео је да се јавља и унутар школскоī система. Због тоīа је Министарство ūросвете Реūублике Србије ūојачало своје анīажовање у развијању стратеīија рада наставника с ученицима у циљу ūревенције насиља као и у дефинисању конструктивних интервенција у ситуацијама када се насиље доīоди. Од 2007. īодине Министарство ūочиње да ставља наīласак на дефинисање докумената који законски обавезују школе на развој ūосебних ūроīрама с циљем заштите деце од насиља. Једна од законских обавеза сваке школе на територији Реūублике Србије јесте креирање Тима за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања. У ūрвом делу рада бавимо се ūоменутим законским реīулативама. Међутим, и ūоред законске обавезе школа да сūроводе оно шūо је Министарство ūросвете дефинисало, насиље у нашим образовно-васūитним институцијама је и даље у све већем ūорасūу – зашūо у друīом делу рада ūокушавамо да јасније саīледамо улоīу Тима за заштиту деце од насиља и ūредставимо ūрактично ūроверене активности Тима које дају резулūате у креирању културе мира у школи (а у складу су са сūоменутом законском реīулативом), као шūо су: уūознавање ученика са ūостојањем Тима у школи уз ūомоћ креативних ūлаката, кроз Свеску обавешūења, ЧОС-ове, орīанизовање заједничких активности Тима, ученика и наставника (ūоūуūи наīрадних конкурса наūему толеранције), јавно ūрезенūовање и наīрађивање дечјих радова наūему ненасиља и укључивање ученика са ūоремећајем у ūонашању у свакодневне активности школе,ūе давање задатака у којима ће бити усūешни.*

***Кључне речи**: Тим за заштиту деце од насиља, култура мира и толеранције, ефикасне активности тима.*

Summary

Solving conflict in a violent way has become everyday occurrence. Unfortunately, this type of reaction started to appear inside the school system. This is why the Ministry of Education of the Republic of Serbia strengthened its engagement in developing strategies of work of teachers with students with the aim of prevention of violence as well as defining constructive interventions in the situations when violence occurs. Since 2007, the Ministry has been initiating defining documents which legislatively oblige school for developing special programmes with the aim of protecting children from violence. One of the legislative duties of each school ate the territory of the Republic of Serbia is creating a team for preventing children from violence, abusing and neglecting. In the first part of the paper we deal with the mentioned legislative regulations. Nevertheless, apart from legislative duty, the school does not realise what was regulated by the Ministry and there is an increase of violence in our educational-pedagogical institutions – and this is why in the second part of the paper we are trying to more clearly observe the role of the Team for prevention of children from violence and to present practically checked activities of the Team which give results in creating the culture of peace at school (in accordance with the mentioned legislative regulation), such as: getting acquainted the students with the existence of the Team at school with creative posters, through the Notice book, Class organisation lessons, organising mutual activities of the team, students and teachers (such as prize competitions with the tolerance topic), public prevention and rewarding children's drawings and texts with the topic of violence and including students with the behavioural disorders into everyday actives of school an giving tasks in which they will be successful.

***Key words**: Team for protection of children from violence, culture of peace and tolerance, efficient activities of the team.*